

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5C/772/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1207211621
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Ocelková
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2024:1207211621.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Ocelkovou, v právnej veci žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Ivanka pri Dunaji, so sídlom Moyzesova 54, Ivanka pri Dunaji, IČO: 34 014 799, zastúpený MAPLE & FISH s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Žižkova 22B, Bratislava, IČO: 36 718 432, proti žalovanému: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, o vydanie nehnuteľných vecí, takto

rozhodol:

I. Žalovaný LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36 038 351, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica je povinný vydať a navrátiť žalobcovi Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Ivanka pri Dunaji, IČO: 34 014 799, so sídlom Moyzesova 54, Ivanka pri Dunaji vlastníctvo k nehnuteľnostiam: parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 828, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 234 m², parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 829, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 309 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C. a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V časti týkajúcej sa vydania parcely registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape s parcelným číslom 439/6, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 544 m² zapísaná na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C. a navrátenia vlastníctva k nej, súd žalobu zamieťa.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na tunajší súd dňa 27.04.2007 sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného o vydanie a navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaným na PK vložke č. 147, kat. územie A. B. C. parc. č. 239, 246, 861, 881/2, 890, 891, 881/1, na PK vložke č. 143, katastrálne územie A. B. C., parcela č. 231, na PK vložke č. XXX, kat. územie A. B. C., parc. č. 124, 125, 126, 439, 837/1, 839, 1116, 1117, na PK vložke č. 146, kat. územie A. B. C., parc. č. 127, 239, 246, 69/1, 861, 881/2, 890, 891, 69/3, 69/4, 69/5, 69/6, na PK vložke č. 129, kat. územie A. B. C., parc. č. 84, 85, 738, 542, 607, 608, 748, 830, 897, 945, na PK vložke č. 12, kat. územie A. B. C., parc. č. 66, 72, na PK vložke č. XXX, kat. územie A. B. C., parc. č. 67, 123, 240, 1115, 1118, 828, 829, 852, 892, na PK vložke č. 795, kat. územie A. B. C., parc. č. 1109, na PK vložke č. 595, kat. územie A. B. C., parc. č. 672/1, 672/40, na PK vložke č. 592, kat. územie A. B. C., parc. č. 672/5, na PK vložke č. 63, kat. územie A. B. C., parc. č. 196, 197, 198, 510, 775, 1164, na PK vložke č. 1043, kat. územie A. B. C., parc.č. 439, 839, 1116, 1117, na PK vložke č. 1042, kat. územie A. B. C., parc. č. 240, 1115, 1118, 828, 829, 852, 892, spolu

s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je útvaram rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou v zmysle zák. č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností. Žalobca je zastúpený administrátorom farnosti, ktorý koná v mene farnosti ako štatutárny orgán. Žalobca má za to, že on, respektíve jeho právny predchodca bol pôvodným výlučným vlastníkom nehnuteľností špecifikovaných vo výroku rozhodnutia, ktorých vydania sa žalobca domáha. Žalovaný je právnická osoba, ktorý ako štátny podnik vznikol na základe rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR, č. 2795/1999-420 zo dňa 20.4.1999 a zakladacej listiny č. 5063/1999-420 zo dňa 23.6.1999 v súlade s ust. § 12 ods.1, § 14 zák. č. 11/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, na základe zlúčenia štátnych podnikov: Lesy Bratislava, štátny podnik so sídlom Pekná cesta 19, 834 11 Bratislava, Lesy Trenčín, štátny podnik, so sídlom Hodžova 38, 911 01 Trenčín, Stredoslovenské lesy, štátny podnik, so sídlom Nám. SNP 8, 974 00 Banská Bystrica, Severoslovenské lesy, štátny podnik, so sídlom Nám. M.R. Štefánika 1, 011 45 Žilina, Lesy Košice, štátny podnik, so sídlom D. XX, XXX XX E., F. B., štátny podnik, so sídlom Obrancov mieru 6, 082 05 Prešov a Semenoles, štátny podnik so sídlom 03319 Liptovský Hrádok, ktoré zanikli a ich majetok a záväzky prešli na žalovaného. Žalobca resp. jeho právny predchodca bol pôvodným výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v Pozemkovknížnych vložkách č. XXX, 143, 144, 146, 129, 12, 145, 795, 595, 592, 1043, 1042 a 63, v katastrálnom území A. B. C.. Žalobca dňa 27.04.2006, resp. 28.04.2006 vyzval žalovaných podľa zák. č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam a na ich vydanie, nachádzajúcich sa v katastrálnom území A. B. C., vedených v pozemknoknižných vložkách č. 147, 143, 144, 146, 129, 12, 145, 795, 595, 592, 1043, 1042, a 63. Žalobca ma za to, že všetky podmienky pre vydanie predmetných nehnuteľností splnil, nakoľko je útvaram rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou. Rímskokatolícka cirkev je z právneho hľadiska subjektom sui generis. Dvomi základnými charakteristickými vlastnosťami rímskokatolíckej cirkvi jej univerzálnosť a jednotnosť. Z osobitného postavenia rímskokatolíckej cirkvi vyplýva aj osobitné postavenie jej majetku. Tento majetok sa aj napriek skutočnosti, že z čisto formálneho hľadiska je zapísaný do vlastníctva jednotlivých útvarov Rímskokatolíckej cirkvi, vyznačuje určitým stupňom jednotnosti, nakoľko ide vždy o majetok univerzálnej a jednotnej Rímskokatolíckej cirkvi. Univerzálny a jednotný charakter rímskokatolíckej cirkvi aj majetku uznala Slovenská republika uzatvorením základnej zmluvy so Svätou stolicou, ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov, pod číslom 326/2001 Z.z. Žalobca taktiež poukázal na to, že všetky požadované nehnuteľnosti sú poľnohospodárskou pôdou, alebo lesným pôdnym fondom a teda spĺňajú všetky náležitosti v zmysle § 2 ods. 1 citovaného zákona, pre vydanie týchto nehnuteľností. Žalobca v rámci žaloby uviedol, že nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu z jedného z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z.z. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z.z. povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce, alebo nehnuteľnú vec drží. Na základe uvedeného má žalobca za to, že splnil všetky podmienky pre vydanie predmetných nehnuteľností, a preto je žalovaný ako povinná osoby predmetné nehnuteľnosti vydať a navrátiť vlastnícke právo k nim.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 17.10.2007 nesúhlasil s vydaním nehnuteľností v zmysle žaloby s odôvodnením, že žalobca sa domáha vydania nehnuteľností podľa z.č. 161/2005 Z.z., nachádzajúcich sa v k.ú. A. B. C., pôvodne zapísaných v PKV č. 147, 143, 144, 146, 120, 12, 145, 795, 595, 592, 63, 144 a 1042, pričom ako reštitučný titul uvádza ... jeden z dôvodov uvedených v §3 ods. 1 zákona. Žalobca si uplatnil uvádzané právo u žalovaného ako povinnej osoby písomnou výzvou zo dňa 21.apríla 2006, pričom nehnuteľnosti, ktorých vydania sa domáha špecifikoval iba odkazom na príslušné PK vložky, tak isto ako reštitučný titul uviedol odkaz na § 3 zákona s tým, že ho bližšie neuviedol, uviedol ho iba odkazom na zápisy v príslušných pozemknoknižných vložkách. Žalovaný namietol, že žalobca nepreukázal, že u požadovaných nehnuteľností je oprávnenou osobou v znení § 2 ods. 2 zákona, nepreukázal, že žalovaný je povinnou osobou podľa § 4 ods. 1 zákona, neoznačil v písomnej výzve určitým a zrozumiteľným spôsobom predmet práva, ktorého sa domáha vydať a v hmotnoprávnej prekluzívnej lehote do 30. apríla 2006 žiadnym právne relevantným a nespochybniteľným spôsobom nepreukázal existenciu dôvodu na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých vydania sa domáha uvedeného v § 3 ods. 1 písm. a) až j) zákona, jeho právo zaniklo podľa § 5 ods. 1 zákona, preto navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žiadal náhradu trov konania.

4. Žalobca v priebehu konania niekoľkokrát menil a spresňoval žalobný petit, rovnako niekoľkokrát zbral žalobu v časti späť. Z podania žalobcu zo dňa 20.10.2016 v spojení s podaním zo dňa 02.05.2017 a 11.12.2017 (spresnenie s ohľadom na aktuálny stav zápisu dotknutých nehnuteľností v katastri nehnuteľností) vyplýva, že predmetom konania zostal nárok žalobcu voči žalovanému na vydanie a navrátenie vlastníctva vo vzťahu k pozemkom v k.ú. A. B. C., zapísaným na LV č. XXXX pre k.ú. A. B. C.: (i) parc. registra „E“ č. 828, lesný pozemok o výmere 234 m² (pôvodne zapísaná v PKV č. 1042, pred odčlenením v PKV č. XXX), (ii) parcela registra „E“ č. 829, lesný pozemok o výmere 309 m² (pôvodne zapísaná v PKV č. 1042, pred odčlenením v PKV č. 145) a (iii) parcela registra „C“ č. 439/6, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 544 m² (pôvodne zapísaná v PKV č. 1043, pred odčlenením v PKV č. 144), A. G. H. I. B. J. XX/XXXX, vyhotoveného dňa 14.11.2007 K. L. L., autorizovaného A. A. M., autorizovaným geodetom a kartografom dňa 14.11.2007 a úradne overeného Správou katastra Senec dňa 13.02.2008 pod č. 2029/2007.

5. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 5C/772/2008- 618 zo dňa 08.03.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/772/2008- 710 zo dňa 26.06.2020 súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol (výrok I.), žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorom rozhodne súd prvej inštancie uznesením súdneho úradníka po právoplatnosti rozhodnutia (výrok II.) a konanie voči žalovaným 2/ až 6/ zastavil s tým, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.). Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie.

6. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 7Co/128/2020- 788 zo dňa 07.09.2023 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a vo výroku II. zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

7. Súd sa oboznámil s návrhom spolu s prílohami ako aj s celým obsahom spisového materiálu, pričom zistil tento skutkový a právny stav veci a predmet konania posúdil podľa nasledovnej právnej úpravy.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 reštitučného zákona, vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria a) poľnohospodársku pôdu, b) hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, c) lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním, d) podiely spoločnej nehnuteľnosti.

9. Podľa ust. § 2 ods. 2 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8. mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3.

10. Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. c) a h) reštitučného zákona, oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe (c) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde), (h) prevzatia bez právneho dôvodu.

11. Podľa ust. § 4 ods. 1 reštitučného zákona, povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží.

12. Podľa ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30. apríla 2006, ak v tejto lehote preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká. Podľa ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa ust. § 5 ods. 2 reštitučného zákona, ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve podľa odseku 2 alebo ak jej sídlo nie je známe, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy, inak právo zaniká.

14. V prejednávanej veci bola sporná otázka aktívnej legitimácie žalobcu, posúdenie perfektnosti výzvy žalobcu podľa ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona, vrátane preukázanie reštitučného titulu uplatneného

žalobcom podľa ust. § 3 reštitučného zákona a charakter pozemkov pre posúdenie spôsobilosti ich vydania podľa ust. § 2 reštitučného zákona.

15. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a zistil, že z odôvodnenia súdu druhej inštancie vyplýva, že podľa rozhodnutia NS SR publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod R 29/2011 (uznesenie NS SR z 28.10.2010 sp. zn. 1 Cdo 48/2009): „Za nehnuteľný majetok gréckokatolíckej cirkvi považoval právny poriadok účinný v tzv. rozhodnom období vymedzenom v osobitnom predpise (§ 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam) nielen majetok zapísaný v pozemkovej knihe ako vlastníctvo tejto cirkvi alebo jej zložky a majetok zapísaný ako vlastníctvo konkrétnych gréckokatolíckych inštitúcií (napr. nadácií, kostolov, fondov, spolkov), ale tiež majetok zapísaný ako vlastníctvo akejkoľvek gréckokatolíckej inštitúcie. V uvedenom období bolo potrebné majetok gréckokatolíckej školy považovať za majetok gréckokatolíckej cirkvi“. Ust. § 2 ods. 2 reštitučného zákona v otázke právnej subjektivity jednotlivých cirkví a náboženských spoločností odkazuje na zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností, ktorý priznáva právnu subjektivitu všetkým cirkvám a náboženským spoločnostiam registrovaných štátom (§ 4 ods. 3). Je nesporné, že Rímskokatolícka cirkev bola na území SR štátom uznaná cirkev aj v období, ktoré je podľa reštitučného zákona rozhodné pre zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, a bola pôvodným vlastníkom aj tých nehnuteľností, ktoré boli v čase odňatia štátom vedené v pozemkovej knihe, a vydania ktorých sa žalobca domáha. Rímskokatolícka cirkev je aj v súčasnosti uznanou a registrovanou cirkvou, a len jej výlučným právom je rozhodovanie o svojom cirkevnom majetku. Jedine cirkev môže rozhodnúť, ktorý útvar s právnou subjektivitou bude za ňu konať, resp. rozhodnúť o tom, ktorý z jej útvarov bude vlastníkom jej majetku. Preto pokiaľ sama rozhodla, že žalobca je oprávneným subjektom (s právom nástupníctva) vo vzťahu k nehnuteľnostiam vedeným v PKV č. 1042 a č. 4043 v k. ú. A. B. C., je toto právo potrebné rešpektovať, pretože Slovenská republika sa k tomu zaviazala v Základnej zmluve uzavretej so Svätou stolicou. Je teda výlučným rozhodnutím samotnej Rímskokatolíckej cirkvi, koho určí za právneho nástupcu po pôvodnom vlastníkovi a kto si v zmysle reštitučného zákona bude uplatňovať reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností. Ako správne zdôrazňuje žalobca, Základná zmluva uzavretá so Svätou stolicou, je typom zmluvy podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, ktorá má prednosť pred zákonmi SR. Navyše, žalobca svoje právo oprávnenej osoby v konaní preukazoval potvrdením Rímskokatolíckej cirkvi, Bratislavskej arcidiecézy zo dňa 23.04. 2017 číslo 2221/07 (č.l. 12) a z 17.10.2016 číslo 4396/2016 (č.l. 449), potvrdením Ministerstva kultúry SR zo dňa 03.10.2016 číslo MK-3369/2016-260/12090 (č.l. 450).

16. Súd druhej inštancie v uznesení svojho odôvodnenia uviedol, že pri skúmaní splnenia zákonom stanovených podmienok oprávnenej osoby je taktiež potrebné vychádzať aj zo zmyslu a účelu reštitučného zákonodarstva, ktorým v zmysle právneho názoru ÚS SR vysloveného v uznesení sp. zn. III. ÚS 373/2012-23 z 23.08.2012, nemôže byť znemožnenie nadobudnutia (prípadne navrátenia) vlastníckeho práva registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam so sídlom na území Slovenskej republiky (vrátane ich jednotlivých útvarov), k nehnuteľnému majetku, ktorý prešiel do vlastníctva štátu, alebo obce v období neslobody spôsobom uvedeným v § 3 zákona o navrátení vlastníctva, ale dosiahnutie takého právneho stavu usporiadania majetkových práv k týmto nehnuteľnostiam, aký by nepochybne existoval, ak by k zavŕšeniu procesov vyporiadania a správy nehnuteľných majetkov v rámci zmien organizačných útvarov dotknutej cirkvi, alebo náboženskej spoločnosti nezabránilo obdobie neslobody, ktorého následky majú byť uvedeným zákonom zmiernené. Uvedený zmysel a účel reštitučného zákona (ale v zásade aj celého reštitučného zákonodarstva) vyplýva z ideálov spravodlivosti, ktoré ním majú byť naplnené a v jednotlivých prípadoch spravidla odôvodňujú extenzívny výklad aplikovaných zákonných ustanovení.

17. Súd druhej inštancie na námietku nedostatku aktívnej legitímácie uviedol, že skutočnosti vyplývajúce z predložených listinných dôkazov, ako aj právne názory NS SR a ÚS SR a účel reštitučného zákona v danej veci podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne odôvodňujú záver, že žalobca je osobou oprávnenou podľa ust. § 2 ods. 2 reštitučného zákona ako aj záver o jeho aktívnej legitímácii v tomto konaní.

18. Súd druhej inštancie zodpovedal vo svojom uznesení aj na namietanú pasívnu vecnú legitímáciu, kde v bode 23. uviedol, že čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, táto je daná tak, ako to vyplýva

LV č. XXXX pre k.ú. A. B. C., kde ako vlastník je zapísaná Slovenská republika a žalovaný vykonáva správu nehnuteľností. Pasívnu legitimáciu žalovaného je potrebné posúdiť a vyvodiť z reštitučného zákona, nakoľko podľa ust. § 4 ods. 1 reštitučného zákona, povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľnú vec vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo ju drží. Jazykový a logický výklad uvedeného ustanovenia nasvedčuje tomu, že tu ide o dve možnosti označenia povinnej osoby a charakteristiky, ktoré jej uvedený zákon dáva a umožňuje, aby oprávnená osoba uplatnila svoj nárok proti povinnej osobe, ktorá zároveň môže spravovať a držať nehnuteľnú vec, alebo môže túto vec len spravovať alebo len držať. Žalovaný ako správca ako držiteľ nehnuteľností je preto v zmysle reštitučného zákona osobou povinnou (viď aj uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 71/2015 z 04.02.2015).

19. K náležitostiam výzvy je potrebné uviesť, že k danej otázke sa súd druhej inštancie taktiež podrobne zaoberal vo svojom odôvodnení najmä v bodoch 26., 27., 28., kde okrem iného uviedli, že pre posúdenie, či si oprávnená osoba riadne písomnou výzvou v zmysle ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona uplatnila právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam, je irelevantné, či tieto nehnuteľnosti dostatočne určitým spôsobom špecifikovala v následne podanej žalobe. Pri posudzovaní reštitučnej výzvy v zmysle ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona je potrebné vychádzať z obsahu samotnej výzvy, na ktorú je však v zmysle judikatúry NS SR a ÚS SR potrebné nazerať ako na neformálny úkon písomnej povahy, z ktorého má byť zrejmé, kto ho robí, komu je adresovaný a čoho sa týka. Reštitučnú výzvu je potrebné posudzovať s vyššou mierou tolerancie než je v občianskoprávných vzťahoch obvyklé, a to vzhľadom na zámer a cieľ reštitučných zákonov dosiahnuť nápravu aspoň niektorých krívd z predošlého totalitného režimu. Súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetnej reštitučnej výzvy z hľadiska splnenia náležitostí kvalifikovanej výzvy podľa ust. § 5 ods. 1 reštitučného zákona v danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočne prihliadol práve na účel reštitučného zákona.

20. Súd prvej inštancie poukazuje, čo sa týka výzvy, že vzhľadom na to, že v § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. nie je bližšie vymedzený obsah pojmu „výzva“ a jej náležitosti, potom sa stanovenie minimálnych kritérií pre jej určitosť a platnosť musí spravovať takým výkladovým pravidlom, ktorý sleduje naplnenie účelu zákona. Stanovenie minimálnych kritérií pre určitosť a platnosť výzvy nesmie opomenúť ani to, či obsah výzvy je spôsobilý vyvolať zákonodarcom zamýšľané účinky, a rovnako je namieste neopomenúť a prihliadať na konkrétne okolnosti veci vrátane subjektu oprávnenej a povinnej osoby. Vzhľadom na už uvedené nemožno pri výzve oprávnenej osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. ustúpiť od požiadavky minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si oprávnená osoba uplatňuje reštitučný nárok a uvedenia dôvodu, o ktorý ho opiera. Na splnenie požiadavky určitosti výzvy požiadavka minimálnej konkretizácie nehnuteľností bola splnená označením príslušnej pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 7. júla 2010 sp. zn. I. ÚS 12/2010). Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 21.04.2006, podanou dňa 27.04.2006 vyzval žalovaného podľa zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam. Reštitučná výzva žalobcu spĺňala všetky náležitosti v zmysle reštitučného zákona.

21. Súd druhej inštancie sa zaoberal aj námietkou žalovaného, čo sa týka charakteru pôdy, vo vzťahu ku ktorému namietal žalovaný, že nespadá pod dikciu ust. § 2 ods. 1 reštitučného zákona, odvolací súd má za to, že je potrebné vychádzať zo skutočného, reálneho stavu a nie z údajov z katastra nehnuteľností a poukazuje na uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 204/2021 podľa ktorého: „Na druhej strane, najvyšším súdom označený nález vo veci č. k. III. ÚS 342/2017 z 25. októbra 2017 je pre posúdenie veci relevantný, keďže vlastne len dopĺňa najvyšším súdom zaujatý právny názor v posudzovanej veci. Ten spočíva (zjednodušene povedané) v tom, že pre aplikáciu zákona je rozhodný charakter poľnohospodárskej pôdy v čase vydania (nie v čase odňatia) s tým dodatkom, že pokiaľ takýto charakter využitia sporná pôda nestratila, aj napriek tomu, že v katastri nehnuteľností je evidovaná inak, aj v takom prípade je spôsobilým predmetom vydania a vzťahuje sa na ňu zákon č. 161/2005 Z.z.“. Ust. § 2 ods. 1 písm. a) a c) reštitučného zákona je potrebné vyložiť tak, že vlastnícke právo sa vracia k tým nehnuteľným veciam tvoriacim poľnohospodársku pôdu resp. lesný pôdny fond, ktoré v čase prijatia reštitučného zákona i v čase ich vrátenia tvoria poľnohospodársku pôdu (definovanú v ust. § 2 písm. b) zák. č. 220/2004 Z.z.) resp. lesný pôdny fond (porovnaj rozsudok NS SR z 26.11.2020 sp. zn. 5Cdo/27/2017), a akceptujúc právny názor ÚS SR uvedený v náleze sp. zn. III. ÚS 342/2017 z 25.10.2017 aj také nehnuteľnosti, ktoré

síce z hľadiska formálneho, teda podľa údajov zapísaných v katastri nehnuteľností sú zapísané inak ako orná pôda alebo lesný pôdny fond, avšak v skutočnosti sú reálne využívané na tieto účely.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené úlohou súdu prvej inštancie bolo v konaní skúmať skutočný charakter pôdy a nielen to, ako je táto zapísaná v katastri nehnuteľností. Medzi stranami neboli sporné parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu v čase vydania, a to parcela č. 828 o výmere 234 m², druh pozemku lesný pozemok, parcela č. 829 o výmere 309 m², druh pozemku lesný pozemok, k.ú. A. B. C., medzi stranami bola sporná parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape parcelné číslo 439/6 o výmere 544, druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria, k.ú. A. B. C.. Súd vykonal ohliadku danej parcely, z ktorej zistil, že ide o druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, na ktorej sa nachádza inžinierska stavba, cestná, miestna komunikácia napojenie na diaľnicu D1.

23. Na základe takto vykonaného dokazovania, pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu žalobcu, pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, uplatnenie nároku výzvou, existujúci titul mal súd za to, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobca svoj žalobný návrh na vydanie predmetných nehnuteľností uplatnil na základe príslušných ustanovení zákona číslo 161/2005 Zb. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam. Predmetný zákon podrobne špecifikuje podmienky, za ktorých možno oprávnenej osobe priznať reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností, keď zákon v ust. § 2 odsek 1 vymedzuje nehnuteľné veci, ktoré sú predmetom vydania, § 2 ods.2 definuje oprávnenú osobu, § 3 odsek 1 taxatívne vymedzuje spôsoby odňatia vlastníckeho práva oprávnenej osobe, reštitučný titul, § 4 odsek 1 definuje povinnú osobu, § 5 odsek 1 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva voči povinnej osobe, § 5 odsek 3 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva na súde, § 6 taxatívne vymedzuje, akým nehnuteľnostiam sa vlastnícke právo nevracia. Pre úspešné uplatnenie reštitučného nároku je nevyhnutné, aby boli splnené všetky vyššie uvedené zákonné podmienky súčasne, a teda nesplnenie čo i len jednej z nich má za následok, že reštitučnému nároku nemožno priznať úspech. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu považoval v časti za dôvodnú, a to vydania nehnuteľných vecí a navrátenia vlastníctva k parcele registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 828, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 234 m², parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 829, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 309 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C.. V časti týkajúcej sa vydania parcely registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape s parcelným číslom 439/6, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 544 m² zapísaná na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C. a navrátenia vlastníctva k nej súd žalobu zamietol, nakoľko v čase vydania a navrátenia vlastníctva daná parcela stratila charakter využitia poľnohospodárskej pôdy, resp. lesný fond, a tým nebola splnená podmienka podľa § 2 ods. 1 reštitučného zákona.

24. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Žalobca sa domáhal vydania a navrátenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam: parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 828, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 234 m², parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 829, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 309 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec Ivanka pri Dunaji, parcely registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape s parcelným číslom 439/6, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 544 m² zapísaná na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C.. Súd rozhodol o vydaní parcely registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 828, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 234 m², parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu s parcelným číslom 829, druh pozemku: lesný pozemok, o výmere 309 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec Ivanka pri Dunaji, spolu vo výmere 543m², kde v danej časti mal žalobca úspech, vo zvyšnej časti mal úspech žalovaný, a to parcely registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape s parcelným číslom 439/6, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 544 m² zapísaná na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A. B. C., okres Senec, obec A. B. C., vo výmere 544 m², kde súd vzhľadom na pomerný úspech strán sporu, žalobcovi boli navrátené pozemky

vo výmere 543 m², vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, a to vo výmere 544m², súd rozhodol o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.